

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΘΡΑΚΗ

33^η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

5 - 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Για τριακοστή τρίτη συνεχή χρονιά θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη η επιστημονική συνάντηση για το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και τη Θράκη, με 62 ανακοινώσεις σχετικές με την έρευνα που διεξάγεται στον βορειοελλαδικό χώρο από τον Έβρο ως την Καστοριά.

Οι αρχαιολόγοι σας προσκαλούν να παρακολουθήσετε τις εργασίες αυτής της συνάντησης στην αίθουσα τελετών του παλαιού κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

**ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Την έκδοση των πρακτικών επιχορηγεί το ΥΠ.ΠΟ.Α.

ΠΕΜΠΤΗ 5 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

ΠΡΩΙ: 9:30 - 14:45

- 9:30 **Προσφωνήσεις επισήμων – Κήρυξη έναρξης εργασιών**
- 10:00 **1. Α. Σαμπανοπούλου**
Τέμενος Βαγιαζήτ Διδυμοτείχου: το τοπόσημο 1420 μετά την τρίτη καταστροφή συστατικών μερών του.
- 10:15 **2. Δ. Τριαντάφυλλος, Μ. Κουτσουμανής**
Νέα επιφανειακή έρευνα σε γνωστές αρχαιολογικές θέσεις της Ροδόπης.
- 10:30 **3. Δ. Τερζοπούλου, Μ. Τασακλάκη, Ν. Arrington, Γ. Μακρής, E. Weaverdyck**
Το αρχαιολογικό πρόγραμμα Μολυβωτής στη Θράκη 2019.
- 10:45 **4. Κ. Καλλιντζή, Σ. Παπαδόπουλος, Μ. Χρυσάφη**
Ανασκαφική έρευνα στον προϊστορικό οικισμό Διομήδειας Ξάνθης.
- 11:00 **5. Ει. Χιώτη, Δ. Τσιαφάκη, Α. Αβραμίδου, Ν. Μιχαηλίδου, Χ. Μάρκου, Γ. Μούρθος, Κ. Τσονάκα, Κ. Σταυρόγλου, Μ. Δήμιτσας, Γ. Μπάνεβ**
Η παρουσία της αττικής κεραμικής στην αρχαία Θράκη μέσα από το έργο AtticPOT.
- 11:15 **6. Σ. Παπαδόπουλος, Σ. Δηλοπούλου**
Προϊστορικός οικισμός Καλαμπακίου Δράμας: πρώτες παρατηρήσεις.
- 11:30 **7. Δ. Μαλαμίδου, P. Darque, Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Ζ. Τσιρτσώνη**
Ντικλί Τας 2019. Η έναρξη του νέου κύκλου ερευνών (2019-2023) στον προϊστορικό οικισμό.
- 11:45 - 12:00 Συζήτηση**
- 12:00 - 12:30 Διάλειμμα**
- 12:30 **8. Σ. Παπαδόπουλος, Σ. Διττοπούλου, Χ. Οικονομίδης, Ε. Φεργαδιώτου**
Συστηματική ανασκαφή Πιστύρου: η πρώτη πενταετία.
- 12:45 **9. Α. Αβραμίδου, Κ. Αμοιρίδου**
Το Ιερό της Παρθένου στην αρχαία Νεάπολη (Καβάλα): απολογισμός εργασιών 2018–2020.
- 13:00 **10. Δ. Δαμάσκος, Δ. Μαλαμίδου, Χ. Αθανασίου, Ε. Ελευθεράκη**
Ανασκαφή στην ακρόπολη της Αμφίπολης.
- 13:15 **11. Σ. Βασιλείου, Ν. Σαριδάκη**
Σωστική ανασκαφή στο οικόπεδο Παπαδοπούλου στη Σάρτη Σιθωνίας Χαλκιδικής.
- 13:30 **12. Δ. Καρολίδης, Χ. Φωτιάδου, Μ.-Σ. Καφούσιας**
Η μετάβαση από τις παραδοσιακές στις σύγχρονες τεχνικές συντήρησης και έκθεσης κεραμικών αγγείων στο ΑΜΘ. Το παράδειγμα ενός κάρθραου από την αρχαία Μένδη.
- 13:45 **13. Ι. Κανονίδης, Αι. Τσανανά, Β. Λιάμη, Αι. Αμπραζογούλα**
Μεταλλουργική εγκατάσταση πρωτοβυζαντινών χρόνων στη βορειοανατολική Χαλκιδική. Πρώτες παρατηρήσεις.

- 14:00 **14. Κ. Δούκας, Γ. Πανέλας**
Το βυζαντινό νεκροταφείο της Γαλάτιστας.
- 14:15 **15. Ι. Κανονίδης, Σ. Γαλάνης, Α. Καπανδρίτη, Α. Γουματιανός**
Ένα άγνωστο τζαμί στα οθωμανικά Σιδηροκάυσια Χαλκιδικής.
Από την αποκάλυψη και τη συμβολή του στην ιστορική τοπογραφία του οικισμού έως τις εργασίες ανάδειξης.

14:30 - 14:45 Συζήτηση

ΠΕΜΠΤΗ 5 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

ΑΠΟΓΕΥΜΑ: 16:30 - 21:30

- 16:30 **1. M. Rivero-Montero, M. Gomez-Paccard, Δ. Κοντοπούλου, Ε. Αηδονά, J. Pavon-Carrasco**
Μεταβολές του γεωμαγνητικού πεδίου στην αρχή της 1ης χιλιετίας π.Χ. όπως καταγράφονται στην κεραμική τριών θέσεων της Κεντρικής Μακεδονίας.
- 16:45 **2. Μ. Βάλλα, Ε. Ντάφου**
Ανασκαφική έρευνα στον Σταυρό Θεσσαλονίκης με αφορμή το έργο κατασκευής του αποχετευτικού δικτύου.
- 17:00 **3. Μ. Μανωλεδάκης**
Ανασκαφή του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος στην Τράπεζα Νέου Ρυσίου – Καρδίας, 2018-2019.
- 17:15 **4. Ε. Μανακίδου, Δ. Τσιαφάκη**
Καραμπουρνάκι 2018-2019: έρευνα στον αρχαίο οικισμό.
- 17:30 **5. Β. Dimova**
Textile production at Argilos and Karabournaki: preliminary results.
- 17:45 **6. Σ. Κώτσος, Αι. Κούσουλα, Ε. Μεντεσίδου, Π. Ράδης**
Ανασκαφικές έρευνες στο πλαίσιο του έργου βελτίωσης της εσωτερικής περιφερειακής οδού Θεσσαλονίκης.
- 18:00 **7. Κ. Κωνσταντινίδου, Μ. Μίζα, Τ. Πρωτοψάλτη, Ε. Φαντίδου, Δ. Μπάδραβος, Α. Χαλκίδη**
Ανάδειξη του Ιπποδρόμου και του ναού της Νέας Παναγίας στο πλαίσιο του έργου «Ανάδειξη του Άξονα Δημητρίου Γούναρη- αναβάθμιση οδού Στρατηγού Καλλάρη και Πλατείας Φαναριωτών».
- 18:15 Συζήτηση**
- 18:30** Παρουσίαση της φωτογραφικής έκθεσης "*ΜΟΡΡΥΛΙΩΝ ΠΟΛΙΣ. Μια σημαντική πόλη με φημισμένο Ιερό του Ασκληπιού στην αρχαία Κρηστωνία*" από τους Γ. Στρατούλη, Ν. Πουλακάκη, Μ. Φαρμάκη, Ε. Βρετζάκη (ΕΦΑ Κιλκίς).
- 18:45 - 19:15 Διάλειμμα**
- 19:15 **8. Γ. Σκιαδαρέσης, Φ. Καραγιάννη, Ε. Γκιούρα, Ε. Φαντίδου, Ε. Κόστιτς**
Ο οχυρωματικός περίβολος της Θεσσαλονίκης στην περιοχή της πύλης Εσκή Ντελίκ.

- 19:30 **9. Αι. Κούσουλα, Χ. Γουίδης**
Ανασκαφή ανατολικού προτειχίσματος της Θεσσαλονίκης:
τα ευρήματα στην οδό Κάστρων.
- 19:45 **10. Ο. Μπακιρτζή, Γ. Ζαχαροπούλου, Β. Καλταπανίδου, Ζ. Σααγιάχ**
Ανάδειξη του ανατολικού προτειχίσματος της Θεσσαλονίκης:
Σύγχρονες επεμβάσεις στην οδό Κάστρων σε (α)συνέχεια ιστορικών
προσεγγίσεων.
- 20:00 **11. Κ. Ράπτης, Μ. Βιολατζής**
Παρατηρήσεις σχετικά με έργα δημόσιας κοσμικής αρχιτεκτονικής
στη Θεσσαλονίκη, βάσει πρόσφατων αρχαιολογικών ερευνών.
- 20:15 **12. Β. Μέλφος, Α. Παπαδοπούλου, Ε. Παυλίδου, Ει. Καραλή,
Α. Κούρας, Κ. Σαμαρά, Μ. Κυρανούδη, Γ. Ζαχαροπούλου**
Προσδιορισμός των παραγόντων που επιδρούν στη φθορά της
θριαμβικής αψίδας του Γαλερίου (Καμάρα).
- 20:30 **13. Μ. Καγιαδάκη**
Εκφάνσεις της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας στα βυζαντινά
και οθωμανικά μνημεία της Θεσσαλονίκης (2018-2019).
- 20:45 **14. Γ. Στρατούλη, Γ. Τσόκας, Ν. Πουλακάκης**
Πόλεις Κρηστωνίας. Η ανάδυση της αρχαίας Μορρύλου και
μιας άγνωστης πόλης στην κοιλάδα του Γαλλικού ποταμού
με γεωφυσικές διασκοπήσεις.
- 21:00 **15. Μ. Παρχαρίδου**
Ερευνώντας την πολιτισμική ιστορία του Κιλκίς μέσα από τα
εκκλησιαστικά του κειμήλια. Οι καταγραφές των ετών 2018 και 2019.
- 21:15 - 21:30 Συζήτηση**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

ΠΡΩΙ: 9:00 - 14:30

- 9:00 **1. Γ. Στρατούλη, Μ. Φαρμάκη, Β. Πίκουλα**
Μουσειακή εκπαίδευση στην παραμεθόριο του Κιλκίς. Από
τα αρχαιολογικά δεδομένα στα μονοπάτια της παράδοσης.
- 9:15 **2. Κ. Βουδούρης**
Τοπογραφία βόρειων παράλιων ακτών Θερμαϊκού κόλπου κατά την
αρχαϊκή περίοδο: Η αρχαία Χαλάστρα και η ομώνυμη λίμνη της.
- 9:30 **3. Μ. Τσιάπαλη, Α. Τοκμακίδου**
Μεταμόρφωση του Σωτήρα στον Χορτιάτη: ένας κοιμητηριακός ναός σε
συνεχή χρήση.
- 9:45 **4. Μ. Τσιάπαλη, Σ. Βιβντένκο, Α. Βασιλειάδου**
Γραπτή διακόσμηση σε μνημεία της περιφέρειας Θεσσαλονίκης.
Διερεύνηση και συντήρηση.
- 10:00 **5. Ε. Τσιγαρίδα, Σ. Νανόγλου, D. Stone, Α. Σαρρής,
Ν. Παπαδόπουλος, Ν. Αργυρίου**
Επιφανειακή και γεωφυσική έρευνα στην Πέλλα κατά τα έτη 2018
και 2019.

- 10:15 **6. Τ. Μπεκιάρης, Αι. Παπανθίμου, Σ.-Μ. Βαλαμώτη**
Αλέθοντας στη Μακεδονία της Εποχής του Χαλκού: η τεχνολογία των μακρολιθικών εργαλείων άλεσης από το Αρχοντικό Γιαννιτσών.
- 10:30 **7. Ε. Βούλγαρη**
Η κεραμική από τον οικιστικό ορίζοντα IV του Αρχοντικού Γιαννιτσών.
- 10:45 **8. Α. Γεωργιάδου, Μ. Ελευθεριάδη, Φ. Λογοθετίδου, Π. Ιωαννίδου**
Οικισμός Εποχής του Σιδήρου στην Παραλίμνη του Δήμου Πέλλας.
Η έκκληξη της αποξηραμένης λίμνης Γιαννιτσών.
- 11:00 **9. Ν. Παππάς**
Σωστικές ανασκαφές στον Δήμο Σκύδρας.
- 11:15 **10. Α. Ζαμπίτη, Α. Βουβουλής, Έ. Μανιατάκη**
Η έρευνα του τείχους της Κάτω Πόλης της αρχαίας Έδεσσας κατά τα έτη 2018 και 2019.
- 11:30 - 11:45 Συζήτηση**
- 11:45 - 12:15 Διάλειμμα**
- 12:15 **11. Γ. Σταλίδης**
Κάστρο Μογλενών. Ανασκαφική έρευνα έτους 2018.
- 12:30 **12. † Α. Στεφανή, Α. Τουλουμτζίδου**
Τα σιδερένια αντικείμενα από τον Τάφο της Κρίσεως στα Λευκάδια.
- 12:45 **13. Α. Κοτταρίδη**
Νέα ευρήματα στο άστυ των Αιγών.
- 13:00 **14. Α. Κακαμανούδης**
Νέα στοιχεία για την κεράμωση του Ανακτόρου των Αιγών:
η μαρτυρία των σφραγισμάτων και το ζήτημα των εργαστηρίων.
- 13:15 **15. Ι. Μάνος, Γ. Κωνσταντινόπουλος**
Πρόδρομες σημειώσεις πάνω στα μεγαλιθικά μνημεία μενχίρ των Περίων Ημαθίας.
- 13:30 **16. Ι. Μάνος**
Δημιουργία Βάσης Γεωγραφικών Δεδομένων σε Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS) και αποτελέσματα στο πλαίσιο αναδιοργάνωσης του κρηυγμένου αρχαιολογικού χώρου «*Τούμπα του Βασιλιά*» στην Κυψέλη Ημαθίας.
- 13:45 **17. Ι. Γραιοός**
Η αποσπασματική διαχρονία της Βέροιας: από τη Νεολιθική Εποχή στην Ύστερη Αρχαιότητα.
- 14:00 **18. Γ. Τσόκας, Ν. Διαμαντή, Μ. Χατζημιγάλη, Γ. Βαργεμέζης, Α. Σταμπολίδης, Ι. Δελαβερίδου, Α. Κοτταρίδη**
Γεωφυσική διασκόπηση στους τοίχους του Δίδυμου Οθωμανικού Λουτρού Βέροιας με σκοπό τον εντοπισμό του συστήματος των σωλήνων υδροδότησης και αερισμού.
- 14:15 - 14:30 Συζήτηση**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

ΑΠΟΓΕΥΜΑ: 16:45 - 21:15

- 16:45 **1. Α. Χονδρογιάννη-Μετόκη**
Λιγνιτωρυχεία ΔΕΗ: η ανασκαφική έρευνα κατά το 2018-2019.

- 17:00 **2. Α. Κατσαβέλη, Σ. Τριανταφύλλου, Χ. Ζιώτα, Α. Χονδρογιάννη- Μετόκη**
Οστεολογική μελέτη νεολιθικών ταφών καύσεων από τις θέσεις Κλείτος και Τούμπα Κρεμαστής Κοιλιάδας του νομού Κοζάνης.
- 17:15 **3. Α. Χονδρογιάννη-Μετόκη, Ε. Γεροφωκά, Σ. Ελευθεριάδου, Γ. Καβουρίδου**
Ανατολικό και Δυτικό Άσκιο: αιολική ενέργεια και αρχαιότητες.
- 17:30 **4. Ν. Χονδρού**
Κάτω Άγιος Ιωάννης Πιερίας. Ανάλυση κεραμικού συνόλου της Νεότερης Νεολιθικής.
- 17:45 **5. Ι. Μάνος, Ι. Βλασταρίδης**
Η μεταλλοτεχνική δραστηριότητα στο «Υπόγειο» της Μεθώνης μέσα από τα λίθινα τέχνηρα.
- 18:00 **6. Σ. Πιγγιάτογλου, Ε. Παπαγιάννη, Κ. Βαστέλη**
Δίον 2017-2019.

18:15 - 18:30 Συζήτηση

18:30 - 19:00 Διάλειμμα

- 19:00 **7. Π. Αδάμ-Βελένη, Γ. Σκιαδαρέσης, Σ. Βασιλειάδου, Κ. Κωνσταντινίδου, Τ. Πρωτοψάλτη, Σ. Τζεβρένη**
Μετρό Θεσσαλονίκης 2018-2019.
- 19:15 **8. Χ. Ζιώτα, Ι. Τσιόκανου**
Αρχαιολογικές (αντι)θέσεις στην πορεία του ΤΑΡ στη Βόρεια Εορδαία, Π.Ε. Φλώρινας.
- 19:30 **9. Α. Γκέλου**
Νεκροταφείο Αχλάδας: ανασκαφικές περιόδους 2018-2019.
- 19:45 **10. Α. Γκέλου, Χ. Γεωργάκης**
Ανθρωπολογικές πληροφορίες από το νεκροταφείο της Αχλάδας Φλώρινας.
- 20:00 **11. Μ. Παϊσίδου, Α. Τσώκας, Σ. Ζαχαριάδης, Ο. Σουρβίνος**
Πανεπιστημιακή ανασκαφή Κάλε Αμυνταίου 2018-2019.
- 20:15 **12. Κ. Κωτσάκης, Τ. Γιαγκούλης, J. Francuz, A. Maczkovski, M. Bolliger, S. Szidat**
Δισπηλιό Καστοριάς. Δενδροχρονολογική ανάλυση.
- 20:30 **13. Χ. Σαρρηγιαννίδου, Α. Γκιμουρτζίνα**
Μουσειακές εκπαιδευτικές δράσεις για σχολικές ομάδες της Εφορείας Αρχαιοτήτων Καστοριάς: φωτίζοντας πτυχές του βυζαντινού πολιτισμού με βιωματικές προσεγγίσεις.

20:45 - 21:15 Συζήτηση - Συμπεράσματα

Ανακοινώσεις τοίχου

- **Z. Ιντζέ, Α. Καραδήμου**

Έρευνες σε σπήλαια του Δήμου Σερβίων της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης.

Οργανωτική υποστήριξη συνεδρίου: τηλ. 2310 99.7211, kvasteli@hist.auth.gr
Τηλ. γραμματείας συνεδρίου: 2310 99.7069

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Τετάρτη 4 Μαρτίου 2020, ώρα 19:00

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

- **Από τον Νότο στον Βορρά. Αποικίες των Κυκλάδων στο βόρειο Αιγαίο:**
επιστημονικός κατάλογος της τρέχουσας περιοδικής έκθεσης του μουσείου, η οποία εγκαινιάστηκε τον Ιούλιο του 2019. Για την έκδοση θα μιλήσουν ο κ. Αλέξανδρος Μαζαράκης Αινιάν, καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και η Δρ. Δημητρία Μαλαμίδου, προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Σερρών.
- **Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης 10+ χρόνια [2006-2019]:**
επετειακή έκδοση για το έργο του μουσείου.

Μετά το πέρας της βιβλιοπαρουσίασης θα ακολουθήσει ξενάγηση στην έκθεση.

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αίθουσα «Μανόλης Ανδρόνικος»

Είσοδος ελεύθερη